

Sygn. akt V CSK 489/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z wniosku "R." Sp. z o.o. w W.
przy uczestnictwie G. S.A. z siedzibą w W.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 lutego 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 18 grudnia 2015 r., sygn. akt VI Ga (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżąca odwołała się do występowania w sprawie istotnych zagadnień prawnych, oraz wskazała na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepubl.). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym, skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Skarżąca spółka w ramach zagadnienia prawnego zadała pytania:

I. Czy uzyskanie pisemnej zgody właścicieli i użytkowników gruntów na ograniczenie ich praw przez korzystanie przez przedsiębiorcę przesyłowego z nieruchomości w zakresie służebności, a w szczególności do wykonywania na niej przesyłu w ramach służebności, w związku z lokalizacją i budową urządzeń przesyłowych, dokonane w toku postępowania administracyjnego w sprawie o wydanie pozwolenia na budowę rzeczonych urządzeń przesyłowych oraz rozpoczęcie budowy i eksploatacji przedmiotowego gazociągu oraz korzystanie z tej nieruchomości, może prowadzić do zawarcia umowy o użyczenie części nieruchomości w zakresie pasa ochronnego urządzenia przesyłowego?

II. Czy właściciel nieruchomości, na której zainstalowano legalnie urządzenia przesyłowe, uprawniony jest do wypowiedzenia łączącej go z przedsiębiorstwem eksploatującym te urządzenia umowy o cechach użyczenia, poprzez jednoczesne wystąpienie z ofertą zawarcia umowy o ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu?

III. W przypadku odpowiedzi twierdzącej: Czy powyższa umowa użyczenia ulega rozwiązaniu pomimo braku porozumienia między stronami, co do warunków zawarcia umowy o ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu, zastępującej dotychczasową umowę?

W ocenie Sądu Najwyższego, tak sformułowane pytania nie odpowiadają zasygnalizowanym na wstępie wymaganiom. Ponadto, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie przedstawiono żadnej argumentacji prawniczej pogłębiającej przedstawiony problem. Zagadnienie zostało sformułowane poprzez kazuistyczne ujęcie sytuacji, którą Sąd Najwyższy miałby rozwiązać poprzez udzielenie odpowiedzi twierdzącej lub przeczącej (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2005 r., II UK 65/05; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07 – niepubl.). W dodatku ustalenia, które stały się podstawą zaskarżonego postanowienia, a którymi Sąd Najwyższy jest związany nie uprawniają do oceny, że pomiędzy poprzednikami zainteresowanych doszło do zawarcia umowy użyczenia.

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni

przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100). W skardze nie zostały przytoczone wystarczające argumenty (wywód prawny) świadczące o kwalifikowanym naruszeniu prawa przez Sąd Apelacyjny. Przypomnieć należy, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że jest ona oczywiście uzasadniona, to w uzasadnieniu wniosku powinien on zawrzeć wywód prawny wykazujący takie kardynalne naruszenie prawa (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 135, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, LEX nr 421035, z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06, LEX nr 201037). Skarga kasacyjna takiego przekonywującego wyводу nie zawiera. Poza tym, nie można z przesłanką określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne. Jest to błąd logiczny, albowiem, gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2008 r., V CSK 550/07, niepublikowane). W szczególności na gruncie dokonanych ustaleń nie można przyjąć, ażeby objęcie nieruchomości obecnie wnioskodawczyni przez przedsiębiorstwo przesyłowe w celu budowy gazociągu nastąpiło w okolicznościach, które doprowadziły do obalenia domniemania dobrej wiary. W każdym razie niewątpliwie nie doszło do naruszenia w sposób kwalifikowany art. 7 k.c.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aj

I.n